

MOGELIJKHEDEN VAN DIGESTAAT VOOR TUINAANLEG EN GROENVOORZIENING

Vlaco, vierde op 13 juni zijn 25-jarig bestaan met een symposium in Mechelen. Het gebruik van compost wordt dit jaar extra gepromoot naar aanleiding van 20 jaar compostproef in Boutersem. De resultaten van het project 'Digestaat op Maat (DIMA)' kwamen uitgebreid aan bod. Hierover brengen we de belangrijkste resultaten en bevindingen.

Groene (r)evolutie

Vlaco-coördinator Kristel Vandenbroek stelde bij de opening van het symposium dat we in Vlaanderen kiezen voor een duurzaam kringloopmodel waarbij gescheiden inzameling, compostering, vergisting en gebruik van compost en digestaat centraal staan. In 25 jaar is de compostafzet toegenomen tot meer dan 420.000 ton waarvan 325.000 ton groencompost. In 2016 werden er 1.342.000 ton digestaatproducten afgezet, een verdubbeling ten opzichte van 2012. Door de productie en het gebruik van

Vlaco-coördinator Kristel Vandenbroek stelde bij de opening van het symposium dat we in Vlaanderen kiezen voor een duurzaam kringloopmodel

In 25 jaar tijd is de compostafzet toegenomen tot meer dan 420.000 ton waarvan 325.000 ton groencompost

deze eindproducten wordt er in Vlaanderen een CO₂-besparing gerealiseerd tussen 880.000 en 1.135.000 ton CO₂-equivalenten. Dat komt overeen met de uitstoot van 660.000 auto's per jaar. Bovendien zet een Vlaamse biogasinstantie jaarlijks gemiddeld 45.000 organisch-biologische afvalstromen om tot diverse kwaliteitsvolle meststoffen en bodemverbeteraars maar produceert ook 40 GWh groene energie. Dat is het equivalent van de energieconsumptie van meer dan 1.600 gezinnen, zegt Kristel Vandenbroek.

Langdurige compostproef

Vlaco ondersteunt ook onderzoek waarin de bodemverbeterende waarde van compost wordt aangetoond, zoals de langdurige compostproef in Boutersem die er 20 jaar geleden kwam op initiatief van de provincie Vlaams-Brabant. Deze veldproef is uniek in zijn soort omdat veldjes die niet of enkel mineraal werden bemest, naast veldjes liggen die al die tijd verschillende dosissen gft-compost kregen toegediend. Na 20 jaar bevat dit perceel dus een enorme schat aan informatie over de opbouw van organische stof in de bodem en de positieve effecten hiervan op de bodemvruchtbaarheid. Op 19 september vindt er op de proefvelden in Boutersem een feestelijk event plaats rond 20 jaar compostproef waarbij je alles te weten komt over de resultaten hiervan.

Project Digestaat op MAat

Het Digestaat op MAat (DIMA)-traject opgestart in 2015 en gecoördineerd door Vlaco en ILVO, liep eind april 2017 af. De doelstelling van het traject was het bijdragen aan een hogere valorisatie, namelijk door digestaat en digestaatgebaseerde eindproducten maximaal op maat te maken van specifieke afnemer. Projectmedewerker Christophe Boogaerts leidt het DIMA-project in goede banen en volgt de marketingstrategie en demoproeven met gedroogd digestaat mee op. Bij aanvang van het DIMA-traject liet Vlaco een nodenanalyse uitvoeren door studie bureau MAS om een gedetailleerd zicht te krijgen op de kennishiaten en/of samenwerkingsbereidheden van de huidige en potentiële afnemers. Heel concreet wilde men ook de wensen en criteria ophijsten waaraan digestaatproducten op maat moeten voldoen voor betere valorisatie op bestaande en nieu-

Projectmedewerker Christophe Boogaerts leidt het project 'Digestaat op MAat' en stelde de resultaten voor

we markten. Gebruik van digestaat in tuinaanleg en openbaar groen werd als kansmakers voor afzet gevolgd.

Resultaten Digestaat op MAat

Belangrijk voor de tuinaanlegsector is dat er in geen enkel staal onkruidzaden zijn teruggevonden. Bovendien werd op geen enkel staal onzuiverheden (>2mm) gedetecteerd boven de FOD-norm van <0,5 gewichts%. De organische en anorganische contaminanten in digestaten waren steeds conform de Vlaamse referentienormen. De resultaten van de kwaliteitsopvolging van digestaat toonden aan dat de schommelingen in samenstelling van stikstof (N), fosfor (P) en kalium (K) eerder beperkt zijn en

bovendien gelijkaardig aan andere organische meststoffen en bodemverbeteraars. In het DIMA-traject zijn verschillende digestaatmengsels samengesteld en uitgetest zoals pellets van gedroogd digestaat met bijvoorbeeld kippemest, bloedmeel, groencompost, gft-compost, ureum, ... waardoor de werkzaamheid van stikstof bijvoorbeeld kan stijgen tot 50-60% of de bodemverbeteringswaarde sterk kan stijgen.

Digestaatproducten bevatten in verschillende mate diverse sporenelementen: vooral ijzer (Fe) wordt teruggevonden en, in mindere mate, mangaan (Mn) en zink (Zn). Een droge stof gehalte (DS) van gedroogd digestaat van 90% en een lagere EC (zoutconcentratie) zijn haalbaar. Door verschillen in droogproces zijn er vormverschillen tussen gedroogd digestaten van verschillende biogasinstallaties. Zo kunnen gedroogde digestaten eerder korrelig zijn, hetzij meer stoffig, hetzij meer rul en vezelig.

Promotie afzet van digestaat

Pistes die beloftevol blijken voor het gebruik van digestaat in de tuinaanleg en groenvoorziening zijn stofvrije gestandaardiseerde pellets met een beperkte geur en hogere N, P en K-gehaltes of een hogere organische stofaanbreng, verpakt in zakken van bijvoorbeeld 25 kilogram. Dit product kan toegepast worden in boom- en plantvakken en bij de aanleg van bijvoorbeeld gazons. Vlaco is van plan om nog dit jaar bij verschillende openbare groendiensten demo's op te zetten en wil hierbij de meerwaarde van gedroogd digestaat in de praktijk aantonen. ●

< Auteur: **Jan Vancayzele**